KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2018/2031

(2018. gada 19. decembris),

ar ko uz ierobežotu laikposmu nosaka, ka tiesiskais regulējums, ko piemēro centrālajiem darījumu partneriem Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, ir līdzvērtīgs saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Regulu (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem ([1]) un jo īpaši tās 25. panta 6. punktu,

tā kā:

(1) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste ("Apvienotā Karaliste") 2017. gada 29. martā iesniedza paziņojumu par nodomu izstāties no Savienības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu. No izstāšanās līguma spēkā stāšanās datuma vai – gadījumā, ja tāds netiks noslēgts, – divus gadus pēc minētā paziņojuma, t. i., no 2019. gada 30. marta, Līgumi vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei, ja vien Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenolems pagarināt šo termiņu.

(2) Kā paziņots Komisijas 2018. gada 13. novembra paziņojumā "Sagatavošanās saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības 2019. gada 30. martā: rīcības plāns ārkārtas situācijai" ([2]) (turpmāk tekstā "ārkārtas situācijas rīcības plāns"), izstāšanās bez līguma var apdraudēt Savienības un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti. Lai novērstu šādus riskus, ir pamatoti un Savienības un tās dalībvalstu interesēs uz ierobežotu laikposmu nodrošināt, ka centrālie darījumu partneri ("*CCP*"), kas jau ir saņēmuši atļauju Apvienotajā Karalistē ("Apvienotās Karalistes *CCP*"), pēc 2019. gada 29. marta var turpināt sniegt tīrvērtes pakalpojumus Savienībā.

(3) Centralizēta tīrvērte palielina tirgus pārredzamību, ierobežo kredītriskus un samazina kaitīgas ietekmes izplatīšanās riskus viena vai vairāku *CCP* dalībnieku saistību neizpildes gadījumā. Tāpēc šādu pakalpojumu sniegšana ir ārkārtīgi būtiska finanšu stabilitātes nodrošināšanai. Traucējumi tīrvērtes pakalpojumu sniegšanā varētu ietekmēt arī centrālo banku monetārās politikas īstenošanu gadījumos, kad darījumu tīrvērti veic valūtā, ko emitējusi kāda Savienības centrālā banka. Turklāt finanšu instrumenti, kuriem *CCP* veic tīrvērti, ir svarīgi arī finanšu starpniekiem un to klientiem, piemēram, lai ierobežotu procentu likmju risku, un tāpēc traucējumi tīrvērtes pakalpojumu sniegšanā varētu radīt riskus arī Savienības reālajai ekonomikai.

(4) 2017. gada 31. decembrī neizpildīto ārpusbiržas atvasināto instrumentu nosacītā summa visā pasaulē pārsniedza 500 triljonus EUR, no kuriem procentu likmju atvasinātie instrumenti veido vairāk nekā 75 %, bet ārvalstu valūtas atvasinātie instrumenti – gandrīz 20 %. Aptuveni 30 % no visiem ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem ir denominēti euro un citās Savienības valūtās. Ārpusbiržas atvasināto instrumentu centralizētas tīrvērtes tirgus ir ārkārtīgi koncentrēts – jo īpaši centralizētas tīrvērtes tirgus ārpusbiržas procentu likmju atvasinātajiem instrumentiem, no kuriem aptuveni 97 % tīrvērte tiek veikta vienā Apvienotās Karalistes *CCP* ([3]).

(5) No 2019. gada 30. marta Apvienotās Karalistes *CCP* būs "trešās valsts *CCP*", līdz ar to tie drīkstēs sniegt tīrvērtes pakalpojumus tikai tad, ja tos būs atzinusi Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. pantu. Ja Apvienotās Karalistes *CCP* netiks atzīti, tad darījumu partneri, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, nevarēs Apvienotās Karalistes *CCP* veikt tīrvērti ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, uz kuriem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 4. pantu attiecas tīrvērtes pienākums. Šī situācija attiecīgajiem darījumu partneriem var radīt īslaicīgas problēmas pildīt savus tīrvērtes pienākumus, un tas savukārt var apdraudēt Savienības un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti un monetārās politikas īstenošanu. Tāpēc – kā paziņots ārkārtas situācijas rīcības plānā, – šajā ārkārtas situācijā ir nepieciešams, lai tiesiskais un uzraudzības regulējums, kas reglamentē Apvienotās Karalistes *CCP*, uz stingri ierobežotu laikposmu un saskaņā ar īpašiem nosacījumiem tiktu noteikts par līdzvērtīgu un attiecīgie *CCP* tādējādi varētu turpināt sniegt tīrvērtes pakalpojumus Savienībā.

([1]) OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.
([2]) COM(2018) 880 final.
([3]) Starptautisko norēķinu banka, *Statistical release: OTC derivatives statistics at end December 2017 of 3 May 2018* (https://www.bis.org/publ/otc_hy1805.pdf).

(6) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 6. punktu, lai varētu noteikt, ka trešās valsts tiesiskais un uzraudzības regulējums attiecībā uz *CCP*, kuri atļauju saņēmuši šajā trešā valstī, ir līdzvērtīgs minētajā regulā izklāstītajiem noteikumiem, ir jābūt izpildītiem trīs nosacījumiem.

(7) Pirmkārt, trešās valsts tiesiskajam un uzraudzības regulējumam ir jānodrošina, ka *CCP* šajā trešā valstī atbilst juridiski saistošām prasībām, kas ir līdzvērtīgas Regulas (ES) Nr. 648/2012 IV sadaļā noteiktajām prasībām. Līdz 2019. gada 29. martam Regula (ES) Nr. 648/2012 ir tieši piemērojama Apvienotajā Karalistē, un tāpēc Apvienotās Karalistes *CCP*, kas atļauju saņēmuši saskaņā ar minētās regulas 14. pantu, ir jāatbilst minētās regulas prasībām. Saskaņā ar 2018. gada Eiropas Savienības (Izstāšanās) aktu Apvienotā Karaliste 2018. gada 26. jūnijā iekļāva Regulas (ES) Nr. 648/2012 noteikumus Apvienotās Karalistes tiesību aktos, un tie stājas spēkā dienā, kad Apvienotā Karaliste izstājas no Savienības.

(8) Otrkārt, trešās valsts tiesiskajam un uzraudzības regulējumam ir jānodrošina, ka *CCP*, kas veic uzņēmējdarbību trešā valstī, pastāvīgi tiek pakļauti iedarbīgai uzraudzībai un prasību izpildes nodrošināšanai. Līdz 2019. gada 29. martam Apvienotās Karalistes *CCP* ir Anglijas Bankas uzraudzībā, kā noteikts Apvienotās Karalistes tiesību aktos saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 648/2012 ([1]). Līdz ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 iekļaušanu Apvienotās Karalistes valsts tiesību aktos Anglijas Banka joprojām ir atbildīga par *CCP* uzraudzību, un tās pilnvaras uzraudzības un prasību izpildes nodrošināšanas jomā attiecībā uz *CCP* pēc būtības nemainīsies.

(9) Treškārt, trešās valsts tiesiskajam regulējumam ir jānodrošina efektīva līdzvērtīga sistēma tādu *CCP* atzīšanai, kuri saņēmuši atļauju atbilstīgi trešās valsts tiesiskajam regulējumam. To nodrošina, Apvienotās Karalistes valsts tiesību aktos integrējot Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. pantā paredzēto līdzvērtīguma sistēmu.

(10) Komisija secina, ka Apvienotās Karalistes juridiskais un uzraudzības regulējums, ko piemēros Apvienotās Karalistes centrālajiem darījumu partneriem dienā pēc tās izstāšanās no Savienības, atbilst Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 6. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

(11) Tomēr šis lēmums ir balstīts uz juridisko un uzraudzības regulējumu, ko piemēro Apvienotās Karalistes centrālajiem darījumu partneriem dienā pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības. Minētais juridiskais un uzraudzības regulējums būtu jāuzskata par līdzvērtīgu tikai tad, ja prasības, ko Apvienotās Karalistes iekšzemes tiesību aktos piemēro centrālajiem darījumu partneriem, tiek saglabātas un pastāvīgi tiek turpināta to efektīva piemērošana un izpilde. Tāpēc efektīva informācijas apmaiņa un uzraudzības darbību koordinēšana starp EVTI un Anglijas Banku ir būtisks nosacījums līdzvērtības statusa saglabāšanai.

(12) Lai apmainītos ar informāciju, ir jānoslēdz visaptverošas un efektīvas vienošanās par sadarbību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 7. punktu. Šādās vienošanās par sadarbību būtu arī jānodrošina iespēja dalīties ar visu būtisko informāciju ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 3. punktā minētajām iestādēm, tostarp ar Eiropas Centrālo banku un citiem Eiropas Centrālo banku sistēmas dalībniekiem, lai apspriestos ar šīm iestādēm par Apvienotās Karalistes *CCP* atzīto statusu vai gadījumos, kad šāda informācija ir vajadzīga, lai minētās iestādes varētu veikt savus uzraudzības uzdevumus.

(13) Ārkārtas situācijas gadījumā, ja Apvienotā Karaliste izstātos no Savienības bez līguma, ar vienošanos par sadarbību, kas noslēgta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 7. punktu, ir jānodrošina, ka EVTI pastāvīgi ir tūlītēja piekļuve visai informācijai, ko tā pieprasa. Šāda informācija ietver, bet neaprobežojas ar informāciju, kas ļauj tieši vai netieši novērtēt jebkādus būtiskus riskus, ko Apvienotās Karalistes *CCP* rada Savienībai vai tās dalībvalstīm. Tādēļ ar vienošanos par sadarbību būtu jānosaka mehānismi un procedūras ātrai tādas informācijas apmaiņai, kas saistīta ar Apvienotās Karalistes *CCP* tīrvērtes darbībām attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas denominēti Savienības valūtās, tirdzniecības vietām, tīrvērtes dalībniekiem, kā arī Savienības kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību meitasuzņēmumiem; sadarbspējas mehānismiem ar citiem *CCP*; pašu resursiem; saistību neizpildes fondu sastāvu un kalibrēšanu, maržām, likvīdajiem aktīviem un nodrošinājuma portfeļiem, tostarp diskontu kalibrēšanu un stresa testiem; tūlītēju paziņošanu par visām izmaiņām, kas skar Apvienotās Karalistes *CCP* vai Apvienotās Karalistes juridisko un uzraudzības regulējumu, ko piemēro Apvienotās Karalistes centrālajiem darījumu partneriem; kā arī mehānismu ātrai EVTI informēšanai par jebkādām tādām izmaiņām attiecībā uz Apvienotās Karalistes *CCP*, kuras varētu ietekmēt Savienības monetāro politiku.

([1]) 2000. gada Finanšu pakalpojumu un tirgu likuma 5. daļa (Ārpusbiržas atvasinātie instrumenti, centrālie darījumu partneri un darījumu reģistri) Noteikumi Nr. 2013.

(14) Komisija sadarbībā ar EVTI uzraudzīs visas izmaiņas, kas tiks ieviestas juridiskajā un uzraudzības regulējumā un kas skar Apvienotās Karalistes *CCP*, tirgus norises, kā arī uzraudzības sadarbības efektivitāti, tostarp tūlītēju informācijas apmaiņu starp EVTI un Anglijas Banku. Komisija var veikt pārskatīšanu jebkurā laikā, ja nozīmīgas norises liek Komisijai atkārtoti izvērtēt ar šo lēmumu piešķirto līdzvērtīguma statusu, tostarp, ja netiek ievēroti starp EVTI un Anglijas Banku noslēgtās vienošanās par sadarbību noteikumi vai ja tie neļauj efektīvi novērtēt risku, ko Apvienotās Karalistes *CCP* rada Savienībai vai tās dalībvalstīm.

(15) Ņemot vērā neskaidrības, kas saistītas ar turpmākajām attiecībām starp Apvienoto Karalisti un Savienību, kā arī to iespējamo ietekmi uz Savienības un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti un vienotā tirgus integritāti, šim lēmumam būtu jāzaudē spēks 2020. gada 30. martā. Tāpēc šajā lēmumā ietvertais novērtējums neskar jebkādu turpmāku novērtējumu par Apvienotās Karalistes juridisko un uzraudzības regulējumu attiecībā uz *CCP* un tādējādi uz to nebūtu jāatsaucas citiem mērķiem nekā šā lēmuma mērķiem.

(16) Šim lēmumam būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā, un tas būtu jāpiemēro tikai no nākamās dienas pēc tam, kad Līgumi vairs nav piemērojami Apvienotajai Karalistei un tajā, ja vien līdz minētai dienai nav stājies spēkā ar Apvienoto Karalisti noslēgts izstāšanās līgums vai nav ticis pagarināts Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktā minētais divu gadu periods.

(17) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi saskan ar Eiropas Vērtspapīru komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta nolūkā Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes juridiskais un uzraudzības regulējums, kas ietver 2000. gada Finanšu pakalpojumu un tirgu likumu un 2018. gada Eiropas Savienības (Izstāšanās) aktu un ko piemēro centrālajiem darījumu partneriem, kuri jau veic uzņēmējdarbību un ir saņēmuši atļauju Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, tiek uzskatīts par līdzvērtīgu Regulā (ES) Nr. 648/2012 noteiktajām prasībām.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no nākamās dienas pēc tam, kad saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktu Līgumi vairs nav piemērojami Apvienotajai Karalistei un tajā.

Tomēr šo lēmumu nepiemēro šādos gadījumos:

a) ja līdz minētajai dienai ir stājies spēkā izstāšanās līgums, kas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 2. punktu noslēgts ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti;

b) ja ir pieņemts lēmums pagarināt divu gadu termiņu, kas minēts Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktā.

Tas zaudē spēku 2020. gada 30. martā.

Briselē, 2018. gada 19. decembrī

Komisijas vārdā –

priekšsēdētājs

Jean-Claude JUNCKER